Nro. 200.

DZIENNIK
PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW W LWOWIE.

Dnia 2go Września 1795.

Gazety.

FRANCYA.

Nie będzie od rzeczy uczyniwſzy wyiątki ważnieyſze z przyiętey i uchwaloney iuż Konſtytucyi Francuzkiey, oneż podług różnych tytułów w niedoſtatku ważnieyſzych wiadomości umieścić w *Dzienniku.* A nayprzód z Artykułu.

O Publicznych Dochodach.

Publiczne dochody co rok będą ſtanowione od ciała prawodawczego, a te nie maią trwać dłużey nad rok ieden, ieśli nie zoſtaną wyraźnie potwierdzone. Tak ſzczególne rachunki publicznych wydatków, iako i etat wſzyſtkich Rzeczypoſpolitey dochodów maią bydź w początku każdego roku publikowane.

O Edukacyi.

We wſzyſtkich Departamentach będą pierwiaſtkowe ſzkoły, w których dzieci uczyć ſię maią czytać, piſać, i rachunków.

Ma Rzeczpoſplita łożyć koſzt na utrzymanie nauczycielów, którzy dla tych ſzkół wyznaczeni zoſtaną. Oprócz pierwiaſtkowych ſzkół, będą wyżſze ſzkoły. Dla dwóch Departamentów przynaymniey iedne takowe ſzkoły ufundowane zoſtaną.

Obywatele maią prawo edukacyi prywatney inſtytut zakładać.

O Sprawiedliwości.

Sprawiedliwość we Francyi bezpłatnie, a Seſſye Trybunałów publicznie ſprawowane będą. Urzędy Sądowe nie mogą bydź przyięte, ani od oſób z ciała prawodawczego, ani od mocy wykona-

wczey.

wczey. Żaden obywatel nie może bydź Sędzią obrany, który nie ma 30. lat zupełnych.

Siła publiczna składa się ze wszystkich obywatelów i synów obywatelskich, którzy są w stanie noszenia broni. Ta będzie podzielona na Gwardye Narodowe, to iest na mieyscową (Garde nationale sedentaire) i na będącą w czynności (Garde nationale en activité). Żaden Francuz nie może używać prawa obywatelskiego, ieśli nie iest w pierwszą gwardyą wpisany. Kommenda Gwardyi Narodowey całego Departamentu, albo iednego Miasta od 100,000. mieszkańców nie może bydź iednemu tylko obywatelowi zlecona, iednakże Dyrektoryat wykonawczy może w pewnych przypadkch tymczasowego Jenerała Kommendanta w iednym Departamencie mianować. Pod imieniem Gwardyi Narodowey, która się znayduie w czynności, utrzymuie Rzeczpospolita nawet w czasie pokoiu armię tak morską, iako i lądową.

O Władzy wykonawczey.

Władza wykonawcza poruczona będzie składaiącemu się Direktorium z pięciu

ciu członków, które od Ciała prawodawczego obierane zostaią.

Rada 500 proponuie osoby, które maią bydź obrane za członki do Direktorium. To iest: pisze troiaką listę, i podaie te listy Radzie dawnych, która obiera 5 z osób podanych.

Członki wchodzące do Direktorium powinny mieć przynaymniey wieku lat 40. Te z samych tylko obywatelów mogą bydź obierane, którzy albo Członkami Ciała Prawodawczego, albo Jeneralnemi Agentami byli.

Wykonanie tego artykułu powinno się zacząć od 9. roku Rzplitey do skutku przyprowadzać.

Członki ciała prawodawczego nie mogą ani w czasie swych urzędów prawodawczych, ani w pierwszym roku po upłynieniu onych, członkami bydź w Direktorium.

Takowe Direktorium odnowione będzie poczęści przez wybor iednego co rok nowego członka. Żaden z odchodzących osób nie będzie mógł chyba po pięciu leciech znowu bydź obrany. Blizcy krewni iednegoż czasu nie będą mogli wchodzić do Direktorium. Każdy prezyduie w Direktorium koleyno przez 3. miesiące. Di-

kto-

ktorium nie może deliberować, ieśli przynaymniey 3 członki nie są przytomne. Ta władza ma staranie o wnętrzne bespieczeństwo Rzplitey, dysponuie zbroyną siłą, która nie może w żadnym przypadku ani od całego Direktorium, ani od iednego z iey członków gdziekolwiek bydź kommenderowana. Direktorium Jenerała en Chef mianuie. Nie może iednak obierać z krewnych swych. Mianuie Jeneralnych Agentów mocy exekucyiney (les Agens genereaux d'execution) Liczba i podział tych ieneralnych Agentów, którzy żadney osobliwey rady nie formuią, od ciała prawodawczego zależeć będzie. Wszakże do 6. naymniey, a do 8. naywięcey wynosić powinna. Direktorium wyznacza wszystkich Poborców, Ma dozor nad Mennicą, i żaden z iey członków nie może oddalić się z kraiu Rzplitey, póki nieupłyną dwa lata iego urzędowania.

Agenci Direktoryatu za nieuzupełnienie przesłanych im praw i postanowień są w odpowiedzi. Członki Direktoryatu zostaną do sądu oddane w przypadku gdyby skarb publiczny był przez nich roztrwoniony, lub gdyby mieli porozumienie z nieprzyiaciołami Rzplitey, albo gdyby

by co przeciwko Konstytucyi lub publicznemu bespieczeństwu przedsiębrali, są one poddane sądowości Trybunałów. Za nadzwyczayne i osobliwe wystepki, atoli mogą bydź tylko aresztowanie, ieśli w samym wykonaniu wystepku nalezione będą; ale nie mogą bez upoważenia ciała prawodawczego bydź sądzeni.

Direktorium powinno przy otwarciu Sessyi ciała prawodawczego onemuż na piśmie podać rapport wydatków, i stan skarbu.

Zaden z członków Direktoriatu nie może bez pozwolenia ciała prawodawczego dłużey iak pięć dni, i daley iak o 4. Myriometrów od mieysca swey rezydencyi oddalić się, która tam iest, gdzie ciało prawodawcze odprawnie swe Sessye.

Członki Direktoryatu nie powinny się tak w publiczności, iako i w własném mieyscu ukazywać inaczey, iak w stroiu urzędowym.

Direktoryat stałą na żołdzie Rzplitey Gwardyę mieć będzie, która z 120. ludzi piechoty, i tylez konnych składa się, W publicznych ceremoniach zawsze maią członki Direktoriatu pierwszą Rangę, toż samo i owa Gwardya w swoiey para-

dzie,

dzie. Każdy członek owego Direktoriatu ma w assystencyi 2. z tey Gwardyi, gdy się znayduie w publiczności. Wszystkie warty woyskowe czynią im honory naywyższe woyskowe. Członki Direktoriatu kosztem Rzplitey w iedney rezydencyi ulokowane będą, a roczna każdego z nich pensya równać się ma wartości 50. Myriagrammów, (blisko 10,000. cetnarów pszenicy.)

Podatki ogólne we Francyi na wszystkich Obywatelów i Obywatelki, także na bezżennych, i bez mężne, oraz pobor na zbytki dnia 7. Lipca Roku 1795. postanowione.

1.) Każdy Francuz i Cudzoziemiec we Francyi urodzony, a używaiący prawa obywatelskiego i dochodów, będzie opłacał kontrybucyę osobistą cenioną w proporcyą 5. liwrów assygnatami.

2.) Prości robotnicy, którzy się utrzymuią z własney pracy, a ktorych dzień naymu droższy nie iest nad 20. sous (50. groszy Polskich) które wyrównywaią cenie 10. funtów chleba, wyięte są od tey kontrybucyi. Skoro iednak ciż

robotnicy zechcą dobrowolnie złożyć iaką do ſkarbu ilość opłaty, przyięta będzie.

3.) Do kontrybucyi dawania wſzyſtkie oſoby, które maią dochodu więcey niżli z 365. dni na pracę deſtynowanych, podług waloru dnia każdego w artykule wyżey położonym opiſanego, będą obowiązane do płacenia wyżey wyrażoney kontrybucyi.

4.) Męſzczyzni i kobiety, maiące 30. lat, a nie żonaci, ani zamężne, obowiązane będą prócz rzeczonego podatku, ieſzcze 4tą częścią wyżey wſzyſtkie kontrybucye oſobiſte, i taxy zbytkowe opłacać do ſkarbu. Wdowcy i Wdowy, które maią dzieci, i które z oboyga płci do wdowiego ſtanu po 45. roku życia przychodzą, wolne ſą od takowey kontrybucyi.

5.) Oprócz takowey oſobiſtey kontrybucyi będą ieſzcze opłacane taxy zbytkowe, czyli *lex ſumptuaria.*

Dalſzy ciąg potém.